

بررسی نحوه گذراندن اوقات فراغت

مقدمه :

فراغت پدیده ای است اجتماعی و فرهنگی و می توان گفت از آن هنگام که جامعه و فرهنگی به وجود آمده این پدیده نیز در زندگی مردمان به صورتی مورد یافته ، مطرح گردیده است . در گذشته این اوقات به صورت کار و بازی تواما انجام می پذیرفته که بیشتر به خاطر مذهب و اعمال آن این زمان را می گذرانیدند ولی در طول تاریخ و تحولات جوامع ، به تدریج کار و بازی از همدیگر جدا شدند و اهمیتی که بشر برای اوقات فراغت خود قائل شد انواع هنرها و بازیها و ... بسط و توسعه باور نکردنی پیدا کردند .

در کتاب مقدمه ای بر جامعه شناسی ایران ، شاپور راسخ خطاب به اوقات فراغت آن را چنین تعریف می کند :

((فراغت به اوقاتی اطلاق می شود که در آن آدمی نه تنها از تعهدات شغلی و اقتصادی بلکه از تکالیف شخصی و خانوادگی و اجتماعی آسوده باشد و آن را به طیب خاطر به امور صرف کند ، چون تفریح ، بازی ، ورزش و کارهای ذوقی و تفریحی فرهنگی ، مصرف دارد .))

دانش آموزان مقطع اول در دبیرستان عطارکه در حال حاضر مشغول به تحصیل می باشند .

هدف تحقیق :

از آنجا که همواره به این مسئله که ((تشخیص ،نیمی از شناخت موضوع است)) معتقد بوده ام و اصولاً هر تحقیقی با هدف خاصی آغاز می گردد و تحقیق بدون هدف نتیجه ای بار نمی آورد در این تحقیق هدف بدست آوردن آن سری از علاقه و خواسته های این دانش آموزان در چگونگی گذراندن اوقات فراغت خود می باشد .

بیان مسئله :

ما با تمدنی رو به رو هستیم که در آن فراغت نقش مهمی دارد زیرا از یک طرف تکنولوژی به تدریج کار توان فرسا را از دوش افراد بر می دارد مثل ((رایانه)) و از طرف دیگر زمان کار به علت افزایش حجم تولید ، کاهش می یابد در نتیجه در آینده ای نه چندان دور افراد با ساعات فراغت زیادی روبرو خواهند بود .

براستی برای پرکردن ساعات طولانی فراغت چه باید کرد ؟ ساعات فراغت به چه نحو گذرانده شود که در پرورش استعداد افراد موثر واقع گردد و از هدر

رفتن وقت جلوگیری گردد ؟

روش تحقیق :

از آنجا که تحقیق درباره ی چگونگی گذراندن اوقات فراغت دانش آموزان می باشد مطلوب ترین روش جهت انجام چنین تحقیق استفاده از روش ارائه

پرسشنامه است .

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

جامعه آماری :

جامعه آماری این تحقیق شامل دانش آموزان مقطع اول دبیرستان در مدرسه

عطار شهرستان نیشابور در سال ۸۳ - ۸۲ می باشد که جمعاً تعدادشان ۲۵۴

نفر است .

www.kandooch.com

www.kandooch.com

www.kandooch.com

www.kandooch.com

حجم نمونه :

به دلیل تعداد دانش آموزان که در ۸ کلاس و با میانگین ۳۲ نفر و مجموع دانش آموزان ۲۵۴ نفر تمام افراد را در یک برگ به ترتیب شماره نوشته و افرادی که شماره راست آنها به صفر و پنج ختم شده به عنوان نمونه انتخاب کردم مثلاً: شماره های ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۵، ...، ۲۵۰ در نتیجه تعداد افراد جامعه برابر ۵۰ نفر بوده که مورد بررسی قرار می گیرد.

تعیین پایانی پرسشنامه :

جهت تعیین پایانی پرسش نامه از حجم نمونه کل ۱۰ نفر را انتخاب کرده و

پرسش نامه ها را به آنها داده و بعد از چند هفته باری دیگر همان سوالات را

به همان افراد ارائه دادم . سپس جوابها را بررسی و با یکدیگر تطبیق نمودم

لذا سوالاتی که متناسب نبوده است از جدول سوالات حذف کرده ام .

روشهای آماری :

پس از استخراج پرسشنامه برای تجزیه و تحلیل از فراوانی مطلق و بخشی استفاده می شود و همچنین از میانگین جهت تعیین متوسط زمان مصرف شده فعالیتها استفاده شده است .

مکان تحقیق و نحوه تکمیل پرسشنامه:
مکانی که تحقیق در آن انجام گرفته در دبیرستان عطار در شهرستان نیشابور
در سال تحصیلی ۸۳ - ۸۲ می باشد .

پرسشنامه به افراد انتخاب شده داده شده و خودشان به صورت آزادانه
جواب داده اند و هیچ گونه محدودیتی نبود .

سوالات تحقیق :

۱- دانش آموزان مقطع اول دبیرستان به چه میزان اوقات خود را صرف

فعالیت های ورزشی می نمایند؟

۲- دانش آموزان مقطع اول دبیرستان به چه میزان اوقات خود را صرف

فعالیت های هنری می نمایند؟

۳- دانش آموزان اول دبیرستان به چه میزان اوقات خود را صرف دید و

بازدید و مهمانی می نمایند

سوال ۱) چه مدت را برای مطالعه بعد از مدرسه در اوقات فراغت قرار می دهید؟ (در هفته)

بیشترین مدتی را که برای مطالعه بعد از مدرسه قرار می دهند ۲۰ ساعت در هفته است که ۱۸ نفر انجام می دهند و میانگین مدت مطالعه در طول هفته ۱۶ است.

طول دسته	فراوانی مطلق (F_i)	$X_i * F_i$
۵ ساعت کمتر	۴	۲۰
۱۰ ساعت	۵	۵۰
۱۵ ساعت	۱۲	۱۸۰
۲۰ ساعت	۱۸	۳۶۰
۲۰ ساعت بیشتر	۱۱	۲۲۰
جمع	۵۰	۸۳۰

سوال ۲) شما چند سال دارید ؟

جدول توزیع فراوانی افراد جامعه مورد مطالعه بر حسب سن

طول دسته	فراوانی مطلق F_i	فراوانی نسبی	X_i	$X_i * F_i$
۱۳-۱۴	۴	٪۸	۱۳/۵	۵۴
۱۵-۱۶	۴۶	٪۹۲	۱۵/۵	۷۱۳
جمع	۵۰	٪۱۰۰		۷۶۷

طبق جدول میزان سن افراد مورد بررسی نشان داده شده که از ۵۰ نفر مورد

مطالعه ۴ نفر ۸ درصد آنها به گروه سنی (۱۴ - ۱۳) متعلق می باشند و ۴۶

نفر از آنها یعنی ۹۲ درصد به گروه سنی (۱۶ - ۱۵) متعلق می باشند در

نتیجه بیشترین درصد متعلق به گروه سنی (۱۶ - ۱۵) می باشد و میانگین

سنی این افراد مورد مطالعه ۱۵/۳۴ می باشد .

طول دسته	فراوانی مطلق F_i	فراوانی نسبی	X_i	$X_i * F_i$
۱۳-۱۴	۴	۰/۰۸	۱۳/۵	۵۴
۱۵-۱۶	۴۶	٪۹۲	۱۵/۵	۷۱۳

جمع	۵۰	٪۱۰۰	۷۶۷
-----	----	------	-----

سوال ۳) در طول شبانه روز چند ساعت وقت آزاد دارید؟

جدول توزیع فراوانی افراد جامعه بر حسب داشتن وقت آزاد

طول دسته	فراوانی مطلق F_i	فراوانی نسبی	$F_i * X_i$
۱ ساعت و کمتر	۵	۰/۱	۵
۲ ساعت بیشتر	۵	۰/۱	۲۰
۳ ساعت بیشتر	۴	۰/۰۸	۱۲
۴ ساعت و بیشتر	۳۶	۰/۷۲	۱۴۴
جمع	۵۰	۰/۱۰۰	۱۷۹

طبق نتایج حاصل از جدول فوق و نمودار دایره ای که میزان ساعات وقت آزاد

آنها را در ططول شبانه روز مورد بررسی قرار می دهد از ۵۰ نفر ۱۰٪ آنها

یک ساعت و کمتر وقت آزاد دارند، ۱۰٪ دو ساعت و ۸٪ سه ساعت و ۷۲٪

آنها چهار ساعت و بیشتر وقت آزاد دارند که از این تعداد بیشترین درصد

آنها ۴ ساعت و بیشتر وقت آزاد دارند و کمترین درصد آنها متعلق به یک

ساعت و کمتر از یک ساعت می باشد. و در بررسی میانگین این ساعات وقت

آزاد فوق الذکر مشخص شده که میانگین آنها ۳/۵۸ می باشد .

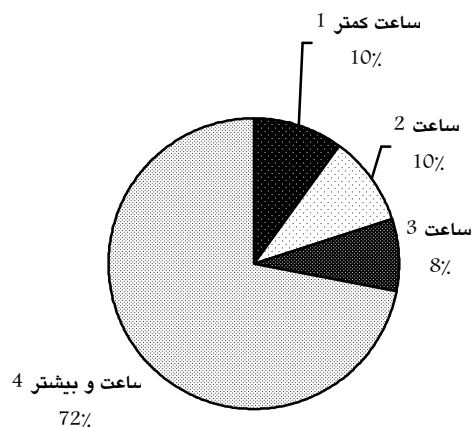
www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

نمودار دایره ای مربوط به جدول صفحه قبل

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

سوال ۴) آیا ورزش می کنید؟

جدول توزیع فراوانی افراد جامعه بر حسب ورزش کردن در وقت آزاد

Xi	فراوانی مطلق	فراوانی تجمعی
بلی	۴۲	٪۸۴
خیر	۸	٪۱۶

طبق نتایج حاصله از جدول فوق که پرداختی به ورزش و عدم آن را نشان می

دهد از ٪۱۰۰ جامعه مورد مطالعه ٪۸۴ آنها ورزش می کنند و ٪۱۶ آنها

ورزش نمی کنند .

سوال ۵) نوع فعالیت ورزشی که انجام می دهید؟

طبق نتایج حاصله از جدول فوق که نوع فعالیت ورزشی را بیان می کند از

۱۰۰٪ افراد جامعه مورد مطالعه ۳۰٪ آنها به والیبال می پردازد ۴٪ آنها به

شنا، ۱۰٪ آنها به هندبال، ۲۶٪ به بسکتبال، ۱۸٪ آنها به تنیس و ۱۲٪ افراد

مورد مطالعه به سایر موارد اشاره داشته اند.

جدول توزیع فراوانی افراد جامعه بر حسب نوع فعالیت ورزش

Xi	فراوانی مطلق Fi	فراوانی تجمعی
هندبال	۵	۱۰٪
والیبال	۱۵	۳۰٪
بسکتبال	۱۳	۲۶٪
شنا	۲	۴٪
تنیس	۹	۱۸٪
سایر موارد	۶	۱۲٪

سوال ۶) مکانهایی که جهت ورزش کردن از آنها استفاده می شود ؟

جدول توزیع فراوانی افرادی که به ورزش می پردازند بر حسب مکانهایی که

استفاده می کنند

X_i	فراوانی مطلق F_i	فراوانی تجمعی
باشگاه	۱۷	۴۰/۵٪
مدرسه	۱۱	۲۶/۲٪
منزل	۱۴	۳۳/۳٪
جمع	$F_i = 42$	۱۰۰٪

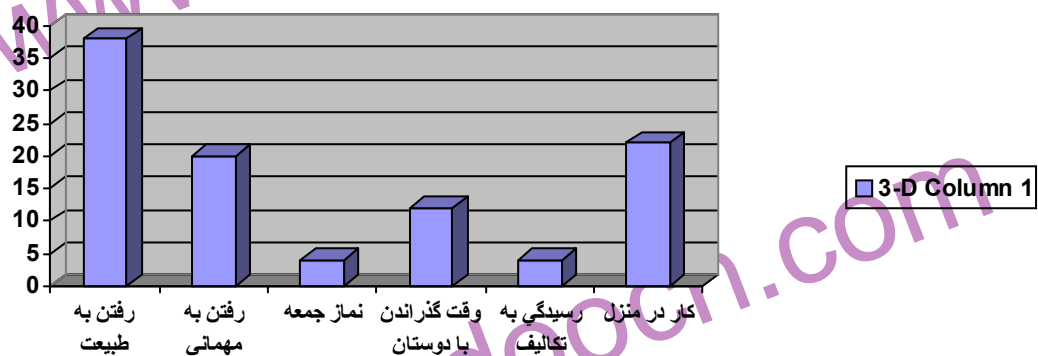
سوال ۷) روزهای جمعه بیشترین زمان اوقات فراغت خود را به چه کاری

اختصاص می دهید؟

جدول توزیع فراوانی افراد جامعه بر حسب کارهایی که در روز جمعه انجام

می دهد

Xi	فراوانی مطلق Fi	فراوانی تجمع
رفتن به طبیعت	۱۹	۳۸٪
رفتن به مهمانی	۱۰	۲۰٪
نماز جمعه	۲	۴٪
وقت گذارنی با دوستان	۶	۱۲٪
رسیدگی به تکالیف	۲	۴٪
کار در منزل	۱۱	۲۲٪

نمودار توزیع فراوانی افراد بر حسب کارهایی که در روز جمعه انجام می

دهند

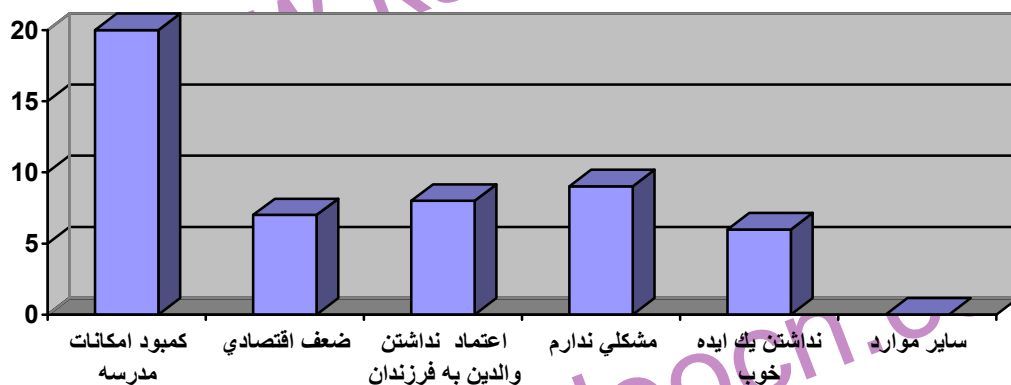
سوال ۸) در حال حاضر مهمترین مشکل شما در رابطه با گذراندن اوقات

فراغت چیست ؟

جدول فراوانی افراد جامعه بر حسب مهمترین مشکل ذکر شده در گذراندن

اوقات فراغت

فراوانی مطلق Fi	فراوانی تجمع	Xi
۲۰	٪۴۰	کمبود امکانات مدرسه (ورزش ، تفریح ، هنری)
۷	٪۱۴	ضعف اقتصادی و هزینه بالای کلاسهای تابستانی
۸	٪۱۶	اعتماد نداشتن والدین به فرزندان
۹	٪۱۸	مشکلی ندارم
۶	٪۱۲	نداشتن یک ایده خوب و تنبلی برای گذراندن اوقات فراغت
۰	٪۰	سایر موارد

نمودار مستطیلی جدول فوق

نتیجه گیری :

تحقیق انجام شده ، بررسی نحوه گذراندن اوقات فراغت دانش آموزان دبیرستان عطار (مقطع اول دبیرستان) استعدادشان مورد بررسی قرار می دهد که اوضاع مختلف این دانش آموزان را در مواقع فراغت و به تناسب تواناییها و استعدادشان مورد بررسی قرار می دهد که برای جمع آوری اطلاعات در این زمینه از پرسش نامه ای حاوی ۹ سوال استفاده گردیده و وضعیت فردی و گروهی آنها را در محیط دبیرستان مورد بررسی قرار می دهد .

- در بررسی سن این افراد چنین نشان می دهد که بالاترین درصد آنها متعلق به گروه سنی (۱۵-۱۶) ساله می باشد و میانگین سنی بدست آمده

((۱۵/۳۴))

- در بررسی مدت زمان برای مطالعه این دانش آموزان بعد از مدرسه چنین است که بالاترین میزان مطالعه ۲۰ ساعت در هفته می باشد که ۱۸ نفر از ۵۰ نفر بوده است و کمترین میزان مطالعه ۵ ساعت در هفته که ۴ نفر از ۵۰ نفر بوده و میانگین آنها ۱۶ ساعت در هفته است .
- در بررسی وقت آزاد در طول شبانه روز مشاهده می شود که بالاترین تعدادی که وقت آزاد دارند از ۴ ساعت بیشتر است و میانگین وقت آزاد بین دانش آموزان مورد مطالعه $3/58 = 4$ ساعت بوده است .
- در بررسی ورزش کردن یا نکردن افراد جامعه می توان گفت از ۱۰۰ درصد افراد جامعه ۸۴ درصد آنها ورزش می کنند و ۱۶ درصد آنها ورزش نمی کنند .
- در بررسی کارهایی که در روز جمعه در اوقات فراغت انجام می دهند می توان گفت که بیشترین درصد افراد جامعه رفتن به طبیعت را برگزیدند و کمترین درصد رفتن به نماز جمعه است .
- با توجه به بررسی ها در حال حاضر مهمترین مشکل افراد جامعه در رابطه با گذراندن اوقات فراغت مربوط به کمبود امکانات مدرسه است که ۴۰ درصد افراد جامعه را در بر می گیرد .

نمونه پرسشنامه :

دانش آموز عزیز :

پرسش نامه ذیل جهت یک کار تحقیقی در زمینه نحوه گذراندن اوقات فراغت

دانش آموزان این دبیرستان تهیه شده و ی فاقد مشخصات است . لذا از شما

عزیزان تقاضا دارم با نهایت دقت سوالات پرسش نامه را مطالعه کرده و

صحیح ترین جواب را برای آن انتخاب کنید .

پیشاپیش از همکاری و مساعدت شما عزیزان سپاسگزاریم .

۱- چه مدت را برای مطالعه بعد از مدرسه در اوقات فراغت قرار می دهید .

(در هفته)

۲۰ ساعت و بیشتر	۲۰ ساعت	۱۵ ساعت	۱۰ ساعت	۵ ساعت و کمتر

۲- چند سال دارید ؟

۳- تعداد اعضای خانواده شما چند نفر است ؟

۴- در طول شبانه روز چند ساعت وقت آزاد دارید ؟

کمتر از یک ساعت یک ساعت دو ساعت سه ساعت و بیشتر

۵- آیا ورزش می کنید؟ بلی خیر (در صورت مثبت بودن)

۶- چه نوع فعالیت ورزشی انجام می دهید و مدت آن را در جدول ذیل

بنویسید (مدت در طول هفته)

سایر موارد	شنا	بسکتبال	تنیس	والیبال	هندبال	نوع فعالیت ورزشی
						مدت زمان (ساعت)

۷- معمولاً جهت ورزش کردن از چه مکانهایی استفاده می کنید؟

باشگاه مدرسه منزل

۸- روزهای جمعه بیشتر وقت خود را صرف چه می کنید؟

رفتن به مهمانی نماز جمعه رفتن به طبیعت

وقت گذرانی با دوستان رسیدگی به تکالیف مدرسه کار در منزل

۹- در حال حاضر مهمترین مشکل شما در رابطه با اوقات فراغت چیست؟

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

فهرست منابع :

۱- کمک و همیاری مدیران مدرسه عطار

۲- کمک و همیاری دانش آموزان مقطع اول همین دبیرستان

۳- کمک و مشورت نزدیکان

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com